

VANTAAN KAUPUNGIN LAUSUNTO TUUSULAN YLEISKAAVA 2040 II -EHDOTUKSESTA

Vantaan kaupunki on toukokuussa 2019 antanut lausunnon Tuusulan yleiskaavan 2040 ehdotuksesta. Yleiskaavaehdotuksen ratkaisut ovat osin muuttuneet.

Tuusulan II yleiskaavaehdotuksessa yleiskaavasta 2040 lainvoimaisiksi tulevat vain erikseen määritellyt osat ja teemat. Muualla voimaan jäävät nykyiset osayleiskaavat. Lisäksi voimaan jäävien osayleiskaavojen alueilla lainvoimaiseksi tulevat:

1. Arvokkaat luontokohteet
2. Lentokonemelu
3. Maanalaisen radan yhteystarve (Lentorata ja Tallinna-tunneli)
4. Työpaikka-alueen laajenemissuunnat
5. Yhdyskuntateknisen huollon alue (aluevaraus ET ja kohdesymboli)

Vantaan kannalta olennaisia ovat erityisesti kuntarajojen yli jatkuvat liikenteen ja viheralueiden verkostot. Vantaaseen suoraan rajautuviksi on esitetty työpaikka-alueita ja yhdyskuntateknisen huollon aluetta, joiden jatkosuunnittelu yhteistyössä on tärkeää.

Liikenne

Lentorata ja Tallinna-tunneli

Lentorata ja Tallinna-tunneli on merkitty Tuusulan yleiskaavaehdotukseen omina linjauksinaan. Merkinnoilla on erilaiset symbolit kaavakartalla, mutta määräyksissä maanalaiselle raideliikenteen yhteystarpeelle on vain yksi merkintä. Vantaan uutta yleiskaava laadittaessa Lentoradan ja Tallinna-tunnelin merkintä muutettiin yleiskaavaehdotuksen jälkeen yhteystarvemerkinnästä ohjeelliseksi linjaukseksi. Muutos tehtiin, koska ehdotuksesta saatujen lausuntojen perusteella yhteystarvemerkinneen perusteella ratasuunnitelmien hyväksyminen ei ole mahdollista. Vantaan kaupungin näkemyksen mukaan ainakin Lentoradan merkintä tulisi muuttaa ohjeelliseksi linjaukseksi myös Tuusulan yleiskaavaan. Tämä takaisi varaukselle riittävät oikeusvaikutukset ja samalla selkeyttäisi Tuusulan yleiskaavan karttamerkintöjä koskien maanalaista raideliikennettä. Lentorata on valtakunnallinen sekä seudullinen hanke ja Tuusulan yleiskaavan tulisi mahdollistaa joustavasti radan todennäköisimmät vaihtoehdot, vaikka ne eivät ole Tuusulan näkemyksen mukaisia.

Pyöräilyn laatukäytävät ja runkoverkko

Vantaan uudessa yleiskaavassa on esitetty pyöräliikenteen baanat. Vantaalla valmistui vuoden 2020 lopulla pyöräliikenteen tavoiteverkko -työ, jossa määritettiin Vantaalle pyöräliikenteen baanojen ja pääreittien muodostama tavoiteverkko vuodelle 2030. Tuusulan yleiskaavaehdotuksessa on esitetty pyöräilyn runkoverkko -merkintä Tuusulantien, Kulomäentien

ja Fallbackantien varteen ja nämä kohtaavat kaupunkien rajalla Vantaan määrittämät pääreitit. Pyöräliikenteen runkoyhteyksien jatkuminen kaupunkien rajojen yli on kannatettavaa ja Vantaan kaupunki pitää Tuusulan yleiskaavaehdotuksen mukaista ratkaisua seudullisesti tärkeänä. Vantaan kaupungin pyöräliikenteen tavoiteverkossa ei ole esitetty pyöräliikenteen pääreittejä Myllykyläntien ja maantien 152 varteen. Alueen yhteyksiä kaupungin rajalla on syytä tarkastella yhteistyössä alueen maankäytön kehittyessä.

Joukkoliikenteen laatukäytävä

Vantaan uuteen yleiskaavaan on merkitty omalla merkinnällään raitiotie sekä joukkoliikenteen runkoyhteydet, jotka voidaan toteuttaa mahdollisesti pikaraitiotienä. Tuusulan yleiskaavaehdotuksessa on merkitty Tuusulanväylän varteen joukkoliikenteen laatukäytävä, joka määräyksen mukaan voidaan toteuttaa esimerkiksi pikaraitiotienä. Vantaan puolella yleiskaavassa ei ole varauduttu kyseisen yhteyden jatkumiseen pikaraitiotienä. Tuusulanväylä ei ole Vantaan joukkoliikenteen kannalta keskeinen osa joukkoliikenteen runkoverkkoa eikä kaupungin keskeisiä kehityssuuntia.

Joukkoliikenteen laatukäytävien (bussirunkoyhteyksien) kehittäminen yleisesti on kannatettavaa erityisesti kestävien kulkumuotojen osuuden kasvattamiseksi.

Seudullinen liikenteen yhteystarve

Tuusulan yleiskaavaehdotuksessa Kulomäentie on merkitty seututieksi / pääkaduksi. Vantaan kaupunki näkee merkinnän hyvänä, ja se on linjassa Vantaan uuden yleiskaavan kanssa. Tuusulan yleiskaavassa selostuksessa on työpaikka-alueiden (TP) osalta mainittu Kulomäentien alueet Kehä IV:n varrella. Kulomäentie on Vantaan yleiskaava 2020:ssa esitetty liikenneyhteytenä sekä osittain katukuvan kehitysalueena, ja Vantaan näkemyksen mukaan Kulomäentielle ei tule ohjata lisää raskasta liikennettä. Itälänsuuntainen kehämäinen tavaraliikenteen yhteys tulisi toteuttaa maantien 148 (Keravantien) kautta eikä Kulomäentietä tulisi käsitellä osana Kehä IV:sta. Tuusulan yleiskaavaehdotuksen eteläisen osan liikenneverkko perustuu maantien 152 rakentamiselle vähintään Kulomäentieltä Myllykyläntielle. Tuusulanväylän ja Myllykyläntien välisiä työpaikka-alueita rakentaessa tulee varmistaa, että alueilta on myös vaihteittain rakennettaessa yhteys Tuusulanväylälle, eikä etelään suuntautuva liikenne ole täysin riippuvainen Katriinantiestä.

Vantaan uuteen yleiskaavaan on merkitty Kesäkylän alueen molemmin puolin Liikenteen yhteystarve -merkintä osoittamaan maantien 152 linjaukselle vaihtoehtoista reittiä, joka kulkisi osittain Tuusulan puolella. Vantaan kaupungin näkemyksen mukaan yhteystarve tulisi huomioida Tuusulan yleiskaavassa.

Tuusulan itäväylän ja Fallbackantien eteläpuolelle on Tuusulan yleiskaavaehdotuksessa merkitty työpaikka-alue. Vantaa yleiskaava 2020:ssa on esitetty tähän alueeseen tukeutuvaksi tilaa vaativan tuotanto- ja varastotoiminnan alue. Yhteydet Vantaan puolella olevalle alueelle on ajateltu tulevan Tuusulan työpaikka-alueen kautta ja Vantaan yleiskaavassa onkin alueella lisäksi Liikenteen yhteystarve -merkintä, jonka määräyksen mukaan yhteystarpeen sijainti tulee jatkosuunnittelussa selvittää yhteistyössä Tuusulan kanssa. Tämä on huomioitu Tuusulan yleiskaavaehdotuksen selostuksessa ja Vantaa pitää kirjausta tärkeänä alueen toteutumisen kannalta.

Yleiskaavaluonnoksen lounaisosaan on osoitettu laaja yhdyskuntateknisen huollon alue (ET). Maa-ainesten kuljetuksesta aiheutuva liikenne suuntautuu nykytilanteessa merkittävältä osin Katriinantielle, jossa Hanskalliontien ja Myllykylän välisellä osalla on tien välittömässä läheisyydessä asutusta. Raskas liikenne häiritsee kyseistä asutusta. Vantaa pitää tärkeänä maantien 152 toteuttamista Kulomäentieltä ET-alueen läheisyyteen niin, että maa-aineskuljetukset voidaan johtaa maantien 152 kautta Myllykyläntielle ja Tuusulanväylälle. Kiilan ja Myllykylän alueen kuntarajan tuntumassa olevaa maankäyttöä on syytä suunnitella yleiskaavaa tarkemmalla tasolla yhteistyössä Vantaan ja Tuusulan välillä. Vantaan kaupunki vaatii, että yhdyskuntateknisen huollon alueelle tulee tehdä ajoitusmääräys, joka estää nykyisen alueen laajentamisen ennen maantien 152 toteutumista Tuusulanväylän ja Myllykyläntien välillä.

Viherrakenne ja virkistys

Viheralueet

Lausunnossaan vuonna 2019 Vantaa totesi, että yleiskaavassa tulisi osoittaa työpaikka-alueen (TP) ja Vantaan Vierumäen, Korson ja Ilolan pientaloalueiden väliin suojaavaa viheraluetta. Vantaa pitää edelleen tärkeänä, että työpaikka-alueita ei tulevaisuudessa rakennettaisi kiinni pientaloalueisiin, ja että yleiskaavassa olisi tätä ohjaava merkintä tai määräys.

Ekologiset yhteydet

Tuusulan yleiskaavaehdotuksessa on osoitettu ekologisia yhteystarpeita, jotka jatkuvat Vantaan luontoalueille. Yleiskaavaehdotuksessa II yleiskaavasta voimaan tulevat vain rajatut alueet ja teemat. Ekologisia yhteystarpeita ei ole esitetty voimaan jäävissä osayleiskaavoissa Luoteis-Vantaaseen yhdistyvillä alueilla. Tämä heikentää pääkaupunkiseudun viherkehän ajatuksen välittymistä maankäyttöön ja ekologisten verkostojen jatkuvuuden turvaamista.

Kumottavien osayleiskaavojen alueilla ovat koilliseen Vantaaseen Vierumäellä ja Korson, Ilolan ja Asolan kohdalla yhdistyvät ekologiset yhteydet. Näillä alueilla ekologisen yhteystarpeen merkintä vahvistuu osana kaavakarttaa. Näistä eteläisempi (Mätäkenmäki-Kulomäki) yhteys on ainoa pääradan yli ja radan varren rakennettujen alueiden läpi menevä metsäinen ekologinen päälinja, joka on myös maakunnallinen ekologinen käytäväalue, joka kulkee Sipoosta ja Keravanjoen varresta Kylmäojankorven ja -metsän suojelualueille ja jatkuu siitä edelleen Tuusulaan. Edellisessä lausunnossaan Vantaa huomautti yhteyden tärkeydestä ja sen riittävästä turvaamisesta yleiskaavalla. Selostukseen on lisätty tekstiä ekologisen yhteyden mitoituksista: *“Uudellamaalla maakunnallisesti tärkeänä metsäisen yhteyden vähimmäisleveytenä pidetään noin 500 metriä, joka mahdollistaa esimerkiksi hirvieläinten ja suurpetojen liikkumisen. Taajaman sisällä ekologinen yhteys voi olla kapeampi, vähimmäisleveytenä noin 250 metriä. Kapeilla alueilla ekologisen yhteyden leveyden ei tule olla pituuttaan pienempi.”* Yhteystarve tarkoittaa siis tässä nykyisen rakentamattoman alueen säilymistä rakentamattomana, mikä turvaa yhteyden säilymistä. Kartalle on lisätty ulkoilureitti ekologisen yhteystarpeen viereen. Tämä tukee myös virkistysyhteyksien kehittämistä Kulomäestä Mätäkenmäen laajojen virkistysalueiden suuntaan.

Ulkoilureittiyhteydet

Lausunnossaan vuonna 2019 Vantaa huomautti Seitsemän veljeksien vaellusreitin sijainnista ja reittiyhteyden jatkumisesta kuntarajan yli. Nyt Ruotsinkylän-Myllykylän II:n osayleiskaavan jäädessä voimaan ulkoilureitti yhdistyy hyvin Vantaan puolelle.